

Tillitsavtale

for medlemmer, tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte i Partiet Sentrum

Partiet Sentrum er et blokkuavhengig sentrumsparti. Vi legger FNs bærekraftsmål og Verdenserklæringen om menneskerettigheter av 10.12.1948 til grunn for utforming av all politikk. Vi henter inspirasjon fra fellestrekkene i sosialdemokratisk, kristendemokratisk og kristensosialistisk tenkning.

Velgernes tillit er en forutsetning for vårt arbeid og deltakelse i politikkarbeidet, både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Gjennom kommunikasjon på ulike arena, deltakelse i politiske debatter og politiske organer, både internt og eksternt, representerer den enkelte vårt parti, vår visjon og vår politikk, og legger på den måten grunnlag for den tilliten velgerne finner å kunne gi oss. Dette er også grunnlaget for samarbeid internt i partiet, og den enkeltes handlemåte og representasjon skal være preget av våre mål og verdier.

Som medlem, tillitsvalgt, folkevalgt og ansatt i Partiet Sentrum forplikter jeg å forholde meg til vedtatte politiske grunnpilarer og mål, plattform for politikk og plattform for kommunikasjon samt våre etiske retningslinjer:

Kommunikasjonsplattform for partiet Sentrum

Vedtatt i styret 16/11/2020

Den politiske plattformen med visjonen *Leave no one behind* er overordnet denne kommunikasjonsplattformen. Kommunikasjonsplattformen skal bidra til å formidle hovedretningen i partiet Sentrum sitt politiske prosjekt.

Kommunikasjonsvisjon

Partiet Sentrum vil fremme en anstendig samfunnsdebatt som gir håp, fremmer tillit og tro på demokratiet.

Kommunikasjonsidealer

Sentrum vil bygge håp og fremtidstro.
Sentrum vil møte alle mennesker med verdighet.
Sentrum vil være åpen, nysgjerrig og undrende.
Sentrum vil snakke mest om hva vi selv står for.
Sentrum vil anerkjenne politiske motstandere som medspillere når de sier eller gjør noe som støtter vårt prosjekt.

Kjerneverdier

RESPEKTFULL

Alle mennesker er like mye verdt i kraft av sin eksistens. Derfor vil vi møte alle mennesker med verdighet og respekt. Mennesker er forskjellige, og vi er alle en del av mangfoldet. Vi etterstreber å møte hverandre med åpenhet og nysgjerrighet. Vi bærer alle med oss førforståelser og fordommer, og ønsker å støtte og hjelpe hverandre til å se andre perspektiver. Respekt betyr å se om igjen. Gode relasjoner skaper godt samarbeid, innad og utad.

SAKLIG

Sentrum vil fremme en saklig debatt. Den politiske debatten kan være tøff. Vi vil være bevisste på å unngå bruk av hersketeknikker og personangrep, og heller holde oss til saken. Vi vil bidra til et anstendig offentlig ordskifte, og en anstendig debattkultur internt i partiet.

DIALOGISK

I vårt samfunn ser vi tendenser til at grupper settes opp mot hverandre, og at det skapes fiendebilder. Sentrum vil skape mer forståelse mellom enkeltmennesker og grupper ved å fremme dialog. Vi vil søke samarbeid på tvers av etablerte miljøer. Vi vil aktivt legge til rette for mangfold i egen partiorganisasjon, fordi mangfold er en ressurs. Ord betyr noe, derfor skal vi veie våre ord nøye. Vi vil snakke ut fra oss selv, og være åpen for og nysgjerrig på den andres posisjon og kunnskaper. Dialog skaper nye muligheter.

ANERKJENNENDE

Politikere har som oppgave å få fram forskjeller mellom partiene. Det kan innebære å få fram konflikter. I debatter kan det også komme fram fellestrekk og enighet mellom partier. Sentrum vil anerkjenne gode bevegelser i retning av den politikken vi selv fremmer.

KUNNSKAPSBASERT

Politikken vi fører skal være antipopulistisk og kunnskapsbasert. Den skal aldri basere seg på antakelser eller fordommer. En kunnskapsbasert politikktutforming innebærer at vi bruker ulike kunnskapskilder: forskningsbasert kunnskap, erfaringskunnskap og kunnskap fra de som trenger vår politikk (medvirkning).

Etiske retningslinjer i partiet Sentrum

Vedtatt i styret 19.11.2020

Partiet Sentrum har som sine politiske grunnpilarer FNs bærekraftsmål og menneskerettighetserklæring av 1948. I dette ligger det en fordelingsmessig forpliktelse uttrykt i den overordnede målsetningen om «leave no one behind». Dette innebærer et særlig fokus på utsatte og sårbare grupper i samfunnet, nasjonalt og internasjonalt, skal få det bedre.

For oss alle innebærer dette konkret at vi etterstreber at alle medlemmer og tillitsvalgte skal føle tilhørighet og trygghet i organisasjonen. Vi vil leve som vi lærer, også i partiarbeidet. Vårt arbeid og vår deltakelse for å nå våre politiske mål skal være preget av en høy etisk standard både mot våre velgere, politiske motpartner og mellom oss som medlemmer, tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte.

Vår visjon om at ingen skal utelates («leave no one behind») setter en standard for hvordan vi oppfører oss i vår oppgave som politisk engasjert. Det er den enkeltes holdning som viser den endelige standarden for oss som parti.

Mål for vår organisasjonskultur:

1. Bygge trygghet og tillit i organisasjonen
2. Ta opp viktige ting på tidligst mulig tidspunkt med den det gjelder
3. Be om hjelp til å snakke med den det gjelder hvis det er vanskelig
4. Ha plass til menneskene i organisasjonen, ikke la oss fange av alt som skal gjøres
5. Skape gode møter
6. Skolere alle tillitsvalgte i god møtekultur
7. Skolere alle tillitsvalgte i dialogmetoder

DEL 1) Vårt ansvar – vår standard

a) Lederes særlige ansvar

Partiets ledelse har ansvar for den etiske standarden og kulturen i partiet. Ledere må være oppmerksom på asymmetriske maktrelasjoner både internt i egen organisasjon og relatert til egen ledelse.

Ledere har et ansvar for å bidra til at alle følger den etiske standarden gjennom systematisk arbeid med informasjon, bevisstgjøring og forebygging.

Med ledere mener vi ledere på alle nivåer i partiet, både blant tillitsvalgte og ansatte på lokallagsnivå, fylkesnivå og nasjonalt nivå.

b) Vår kultur – vårt felles ansvar

Tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte har et ansvar for å bidra til en høy etisk standard i partiets virksomhet. Det betyr også at en følger opp vedtak som fattes i partiets organer og overholder lover, prosedyrer og retningslinjer.

Alle har rett til å bli respektert og tatt på alvor, og har ansvar for å bidra til en inkluderende og åpen partikultur.

Debatt- og omgangskultur skal preges av respekt for ulike synspunkter og være fri for mistenkeliggjøring, og med respekt for meningsmotstandere. Vi skal tilstrebe en ryddig tone i dialog, både innad og utad, samt at partiets formelle strukturer for prosess og beslutning skal respekteres.

Det er særlig viktig å bidra til at yngre og nye tillitsvalgte støttes og blir møtt med respekt og tillit, og får den ivaretagelsen de trenger.

Partiet Sentrum skal kjennetegnes på ansvarlighet og ryddighet også ved å ivareta ansattes rettigheter og følge arbeidslivets spilleregler.

c) Vårt personlige ansvar

Alle aktive, tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte plikter å kjenne og følge Partiet Sentrums etiske retningslinjer, samt andre vedtatte standarder for partiarbeidet.

Dersom en har noe å utsette på andres håndtering av en sak eller person i partisammenheng skal dette i første omgang tas opp direkte med vedkommende, fremfor å fremføre kritikk i andres påhør eller via tredjeperson. Vi skal sikte mot å snakke med den det gjelder, ikke om.

Dersom det dreier seg om kritikkverdig oppførsel som for eksempel brudd på offentlige lover og regler, diskriminering, mobbing eller seksuell trakassering, maktmisbruk, korrupsjon og økonomiske misligheter, skal Partiet Sentrums varslingsprosedyrer følges.

Enhver som skal inn i ledende posisjoner skal vurdere om det er forhold i fortid eller nåtid knyttet til egen person som kan undergrave tilliten i det vervet eller den stillingen vedkommende har eller er foreslått til. Den det gjelder plikter å orientere den relevante valg- og nominasjonskomité om dette.

DEL 2 Våre Etiske normer, standarder og forpliktelser

a) Diskriminering og trakassering

Partiet Sentrum har nulltoleranse for trakassering eller diskriminering. Det er et lederansvar å reagere dersom slikt inntreffer.

Det er trakassering når en person blir utsatt for uønskede negative handlinger, unnlatelser eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende. Dette kan for eksempel være uønsket seksuell oppmerksomhet, plaging, utfrysing, marginalisering eller sårende fleiping og erting.

b) Representasjon og roller

Tillitsvalgte og folkevalgte skal være godt kjent med og forstå rollen sin. I de fleste tilfeller representerer tillitsvalgte ikke seg selv, men det organet som har valgt dem som sin representant. Folkevalgte representerer alltid velgerne som har valgt dem, på det programmet de gikk til valg på. En folkevalgts forpliktelse mot velgerne og programmet gjelder for hele den aktuelle valgperioden.

c) Taushetsplikt og informasjon

Informasjon fra drøftelser om interne forhold i partiet er å betrakte som konfidensiell informasjon, enten det gjelder saksforberedelse, håndtering av en sak i interne partifora, nominasjonsprosesser eller lignende. Det er kun vedtak samt eventuelt godkjent referat som kan formidles videre.

Partiet Sentrums folkevalgte er bundet av Forvaltningslovens §13 om taushetsplikt og det forventes at tillitsvalgte og ansatte følger disse bestemmelsene.

d) Habilitet og integritet

Enhver må unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom offentlige interesser og personlige interesser. Den som stiller som kandidat til valg i Partiet Sentrum eller til ansettelse, må være åpen om eventuelle interessekonflikter overfor de organene som innstiller til valg og/eller ansettelse. En skal avstå fra enhver handling eller beslutning som kan minne om favorisering, vennetjenester eller bestikkelse.

Alle folkevalgte må gjøre seg kjent med Forvaltningsloven kapittel 2, samt Kommunelovens paragraf 40 nr. 3. Det forventes at også tillitsvalgte og ansatte i partiet er kjent med og overholder disse bestemmelsene.

e) Gaver og økonomisk forvalteransvar

Som hovedregel bør en si nei takk til gaver i form av materielle goder, reiser og hotellopphold, sponing av deltakelse på ulike arrangementer o.l., med mindre de er av symbolsk karakter (verdi under kr 500). Tilbud for å bygge kompetanse, som for eksempel studieturer, er ikke å betrakte som gave, men må klareres med nærmeste overordnede.

Alle tilbud som kan være egnet til å påvirke partirepresentanters dømmekraft eller undergrave tilliten til uhildet behandling, skape grunnlag for mistanke om korrupsjon eller korrupsjonslignende handlinger, skal avvises.

Enhver plikter å følge partiets økonomiske retningslinjer, prosedyrer og norsk lov.

f) Ekstern kommunikasjon – sosiale medier

Vis respekt for hverandre og annerledes tenkende, og aktsomhet i omtale av personer og politikk. Se *Strategi for SoMe* og *Kommunikasjonsplattform* for partiet Sentrum.

g) Grenseoverskridende adferd, seksuell trakassering og seksuelle overgrep

Et politisk parti er en arena der mennesker i ulike posisjoner, unge og gamle, samles. Ingen skal utnytte sin stilling eller posisjon (asymmetriske maktrelasjoner).

Partiet Sentrum har nulltoleranse for grenseoverskridende eller invaderende atferd, eller uønsket oppmerksomhet. Eksempler på dette kan være nærgående kommentarer eller meldinger (om kropp, klær, utseende eller privatliv) og atferd som oppleves ydmykende og/eller invaderende.

Partiet Sentrum har nulltoleranse for seksuell trakassering og uønsket seksuell oppmerksomhet, enten den er av psykisk eller av fysisk karakter. Eksempler på dette kan være uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

Grove overgrep som seksuell utnyttelse og seksuelle overgrep, voldtektsforsøk og voldtekt er straffbart etter norsk lov og håndteres etter egne retningslinjer i partiet.

f) Bevisstgjøring i organisasjonen

Våre etiske retningslinjer og varslingsystemet skal være et viktig og levende dokument i vår organisasjon, som bevisstgjøres og forpliktes gjennom følgende:

- Alle tillitsvalgte og folkevalgte forplikter seg til våre retningslinjer og standarder gjennom sitt medlemskap. For ansatte gjøres tilsvarende forpliktelse gjennom en egenerklæring i forbindelse med ansettelse.
- De etiske retningslinjene og varslingsystemet gjennomgås som egen sak i alle lokallag og fylkeslag, samt partiets sentrale organer én gang i året.

- De etiske retningslinjene skal benyttes av partiets valgkomiteer og nominasjonskomiteer på alle nivåer i organisasjonen i vurderingen av kandidaters egnethet
- De etiske retningslinjene skal gjennomgås av partiets landsstyre for eventuell revisjon hvert andre år.

DEL 3 Håndtering av varsler og overtredelser

Vårt formål om å «leave no one behind» innebærer at vi etterstreber at alle medlemmer og tillitsvalgte skal føle tilhørighet og trygghet i organisasjonen. Vi vil leve som vi lærer. Det innebærer at alle har en rett og en forpliktelse til å varsle når de opplever eller hører om kritikkverdige forhold mot seg selv eller andre. Alle som ser eller hører om forhold som kan være til skade for andre mennesker, partiets verdier eller etiske retningslinjer, skal varsle.

Dersom en tillitsvalgt, ansatt eller folkevalgt har en kritikkverdig atferd som vekker bekymring, kan en bekymringsmelding gis. Ved bekymringsmeldinger har en ikke nødvendigvis godt kjennskap til forholdet, men bekymringen meldes videre for at den skal undersøkes. Samme prosedyre som den som gjelder for varsling skal benyttes. En bekymringsmelding er ikke et varsel, men kan etter behandling defineres som et varsel.

a) Kritikkverdige forhold kan være:

- brudd på offentlige lover og regler
- brudd på partiets retningslinjer
- diskriminering, mobbing eller trakassering, inkl. seksuell trakassering
- korrupsjon, økonomiske misligheter som tyveri, underslag, upassende gaver eller bonuser
- maktmisbruk
- brudd på taushetsplikt
- brudd på regler om forsvarlig arbeidsmiljø og forhold som kan medføre fare for liv og helse

b) Hvordan varsle

Varsling kan skje muntlig eller skriftlig. Fremgangsmåten for varslingen må være forsvarlig, det vil si varsler må forsikre seg om at sannhetsgrunnlaget er til stede. Det anbefales å gjøre varsling skriftlig. Partiet Sentrum har utarbeidet eget skjema for varsling, [se eget skjema](#).

c) Hva skal varsling inneholde?

Bruk skjema til varsling, eventuelt la den som mottar varsling fylle ut skjema i samarbeid med varsler. Der det dreier seg om en bekymringsmelding skal dette presiseres. Dersom varsel gis muntlig, skal dette skriftliggjøres og beskrivelsen bekreftes av varsler.

d) Hvem skal det varsles til?

Alle som opptrer på vegne av Partiet Sentrum kan være mottakere av et varsel. Den som mottar et varsel fra andre eller som avgir et varsel på egne vegne, skal formidle varselet til rette vedkommende. Varsler skal som hovedregel formelt håndteres på laveste hensiktsmessige organisasjonsnivå:

- leder i lokallag/fylkeslag/partiorgan/folkevalgt organ som er berørt, eventuelt leder av organet over dersom det er hensiktsmessig for å sikre best mulig håndtering av saken og de involverte

- nærmeste overordnede i det kontor/den avdeling/sekretariat saken gjelder, eventuelt tillitsvalgt/verneombud eller arbeidsmiljøutvalg/annen nøytral tredjepart identifisert på arbeidstedet.

Den som har det formelle ansvaret for å håndtere en varsling skal alltid melde inn saken til generalsekretær/valgt leder. Generalsekretær/valgt leder har hovedansvar for at varsler blir fulgt opp.

Varsler som umiddelbart skal håndteres av generalsekretær/valgt leder gjelder

- Seksuell trakassering
- Seksuelle overgrep
- Økonomiske misligheter
- Saker som kan innebære brudd på norsk lov
- Saker som dreier seg om personer i ledende posisjoner som folkevalgt, ansatt eller er ledende tillitsvalgte på fylkesnivå og nasjonalt nivå
- Saker som dreier seg om personer i et annet parti

e) Prinsipper for behandling av varslingssaker

Alle tillitsvalgte og folkevalgte skal ha opplæring i håndtering av varsler.

Alle varsler skal tas på alvor og behandles snarest mulig. Den som varsler skal føle seg sett, hørt og fulgt opp til en avklaring foreligger. Problemet kan ikke alltid løses.

Bruk av ordningen skal skje uten frykt for represalier. Represalier er forbudt. Behandlingen skal være konfidensiell. Anonym varsling skal også behandles.

Den det varsles om skal så fort som mulig bli informert om varselet og innholdet i dette. Den det varsles om skal oppleve seg hørt og sett, og følges opp til en avklaring foreligger.

Den som skal håndtere et varsel har plikt til å undersøke sakens forhold. Varsler og den varsledes versjon av saken skal fremkomme i behandlingen.

Taushetsplikt, habilitet og konfidensialitet skal ivaretas for berørte parter.

Skriftlige notater og referater fra behandlingen skal oppbevares i tråd med GDPR-reglement. Det er partiets øverste organ som skal gjøre oppbevaring av skriftlige dokumenter i en varslingssak.

Et varsel er forsvarlig håndtert når de kritikkverdige forhold anses som avklart av alle parter. Avklart vil ikke nødvendigvis si at berørte parter har fått fullt medhold i sin versjon, men en vurdering er gjort og nødvendige tiltak er gjennomført og kommunisert til partene.

I noen tilfeller er det vanskelig å gjenopprette tillit mellom mennesker, og partiet skal strekke seg langt, men kan aldri tvinge mennesker til å tilgi eller forsones seg. I tilfeller der gjenoprettelse av tillit ikke er mulig og partiet mener å ha gjort forsvarlige tiltak, må de det gjelder få nødvendig støtte til å evt. forlate partiet.

I tilfeller der det varsles om skadelig adferd fra tillitsvalgte må de som håndterer varselet raskt vurdere om tillit kan eller bør gjenopprettes, eller om det er nødvendig å frata vedkommende det varsles om, sitt tillitsverv.

f) Mulig håndtering av varslingssak

Partiet Sentrum følger et sanksjonshierarki for alle varslingssaker, avhengig av sakens karakter og alvorlighetsgrad. Det kan spenne fra samtale og krav om beklagelse, utestengelse fra fellesarenaer i partiets regi til fratredelse av verv eller oppfordring til utmeldelse.

Det vil være forskjell på hvilke sanksjoner som kan gjennomføres overfor tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte. Hver sak er også forskjellig og det vil være en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Samtidig skal det også ved mindre alvorlige forhold være mulig å gjøre opp for seg, legge problemer bak seg og fortsatt ha tillit i partiet.

g) Tilbakemelding

Varsleren bør, dersom det ikke er anonymt, informeres om at varslet er mottatt. Varsleren har ikke krav på innsyn i sakens utfall, men bør så langt mulig informeres, og som et minimum få informasjon om at saken er under behandling og når den er avsluttet.

h) Hensynet til den det varsles om

Dersom saken følges opp, skal den det varsles om gjøres kjent med varselet og hvilke opplysninger som er gitt. Konfidensialitetshensyn skal så langt mulig ivaretas (gitt retten til anonym varsling).

- [Prosedyre for varsling i partiet sentrum](#)